

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Milieuverklaring bodemkwaliteit Fabrikant Eigen Verklaring (FEV)

Project FEV
aardappeltarragrond

5 smaken MvB met randvoorwaarden

	MvB o.b.v. partijkeuring	MvB o.b.v. bodemonderzoek	MvB o.b.v. Bodem-kwaliteitskaart	MvB o.b.v. Erkende kwaliteits-verklaring	MvB o.b.v. Fabrikant eigen verklaring
Waar heeft de MvB betrekking op	Reeds ontgraven afgebakende hoeveelheid	Nog te ontgraven deel van de bodem	Nog te ontgraven deel uit bodemlaag in bodemzone	Deel van continue productie van bepaald producttype	Deel van continue productie van bepaald producttype
Voorafgaand onderzoek	Vooronderzoek NEN 5717/5725	Vooronderzoek NEN 5717/5725	Vooronderzoek NEN 5717/5725	Toelatingsonderzoek, erkenning producent, toepassen kwaliteitssysteem bij productie, periodieke verificatiekeuringen	Toelatingsonderzoek, toepassen kwaliteitssysteem bij productie
Waarop wordt kwaliteit gebaseerd	Analyseresultaten van de Partijkeuring	Analyseresultaten van het Bodemonderzoek	Afgelezen kwaliteit uit door BG vastgestelde BKK	Kwaliteit van het product zoals vastgesteld in toelatingsonderzoek	Kwaliteit van het product zoals vastgesteld in toelatingsonderzoek
Voorwaarden	Niet samengevoegd Niet afwijken van onderzochte partij	Voldoen aan begrip partij Niet afwijken van onderzochte bodem	Ontgraven uit zone? Geen reden uit vooronderzoek dat kwaliteit afwijkt van Bkk	Zelfde producttype, stabiele kwaliteit en toepassing van kwaliteitssysteem bij productie, extern toezicht certificerende instelling	Zelfde producttype, stabiele kwaliteit landbouw/natuur en toepassing van kwaliteitssysteem bij productie.
AFGIFTE MVB – UNIEK EENMALIG DOCUMENT PER PARTIJ					

Aanleiding voor het project

- > FEV algemeen: Na afronding van het toelatingsonderzoek door de CI vindt er geen privaat toezicht meer plaats op naleving van het eerder gecontroleerde productieproces. Hoe is de stand van zaken?
- > De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het product en de daarvoor afgegeven FEV ligt volledig bij de fabrikant. Is dit vertrouwen gerechtvaardigd?
- > Specifiek Tarra aardappelsector.
- > Bodemsignalen van de Omgevingsdiensten waaruit blijkt dat mogelijk niet wordt voldaan aan de eisen m.b.t. toepassing van tarragrond met een FEV.
- > Klachten burgers met name over stank.
- > Vragen van toezichthouders over de betrouwbaarheid van de FEV, dekt de vlag de lading.
- > Onduidelijkheid over het te hanteren stoffenpakket.

Bij de melding gevoegde bevindingen

Onze bevindingen in het kort bij het beoordelen van deze signalen

Zowel binnen de grondbanken, in civiele werken en op toepassingen op landbouwgronden treffen we tarragrond aan met grote hoeveelheden aardappelen/ loof en stenen.

Dit verklaart de klachten van stank door rottingsprocessen van omwonenden

Dit geeft uitspoeling naar het oppervlaktewater

Rechtvaardigt nader onderzoek

Doelstellingen

1. Inzicht krijgen in de markt van aardappelgrond die afgezet wordt met de FEV
2. Inzicht krijgen in de naleving van wet- en regelgeving
 - a) Vaststellen of rekening wordt gehouden met niet-genormeerde stoffen en stoffen die niet in het standaard analysepakket zijn opgenomen (zoals bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen en PFAS).
 - b) Voldoen de toelatingsonderzoeken bij de FEV aan de eisen van het Bbk en de Rbk?
 - c) Controleren of wordt voldaan aan de toepassingsvoorwaarden.
 - d) Vaststellen of de toegepaste hoeveelheden corresponderen met de hoeveelheden in de milieuverklaring zoals deze door de leverancier is afgegeven.
3. Inschatting of er sprake is van (milieu)risico's bij partijen tarragrond die onder FEV op de markt worden gebracht.

Wetgeving: FEV en Besluit (Bbk)en Regeling Bodemkwaliteit (Rbk)

RBK 2008

- › FEV in basis voor bouwstoffen
- › Middels artikel 4.3.7. is het voeren van de FEV voor grond en baggerspecie ook mogelijk gemaakt
- › Niet alle artikelen zijn passend voor grond
- › Voorbeeld K waarde systematiek
- › In de loop der jaren de nodige aanvullingen/aanpassingen

RBK 2022

- › Eisen FEV bouwstoffen staan in paragraaf 4.3
- › Eisen FEV grond en baggerspecie in paragraaf 5.5
- › Meer specifiek
- › Nodige verduidelijkingen t.o.v. Rbk 2008

Wat is tarragrond juridisch

- > **Wat is tarragrond?:** aanhangende **grond** die vrijkomt bij het behandelen van het gewas na de oogst;
- > **Wat is grond?:** vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde baggerspecie;
- > Aardappelrestanten en loof vallen conform **jurisprudentie niet onder de term : organische stof** in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen.
- > **Valt grond met grote hoeveelheden aardappelen en loof nog onder de definitie grond:** Nee
- > *De rechtbank is van oordeel dat in dit geval ook niet kan worden gesproken van bodemvreemd materiaal. (dit gelet op 20% regeling voor steenachtig materiaal of hout.)*
- > **Is op (tarragrond) de afvalstoffenwetgeving van toepassing?:** Ja... Afvalstoffen zijn: *alle stoffen, preparaten of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.* Het blijft een afvalstof tot aan de nuttige toepassing
- > *Op toepassing van tarragrond met teveel aardappelen en loof is dus de afvalstoffenregeling van toepassing en kan FEV dus niet gebruikt*

worden. Het betreft hier immers geen grond maar een afvalstof

- > **Wie is verantwoordelijk:** de **producent** van grond die is afgevoerd, verantwoordelijk voor die grond totdat deze grond daadwerkelijk is verwerkt of toegepast volgens de geldende milieuwetgeving. Echter de producent kan verantwoordelijk worden gehouden voor de kosten of aansprakelijkheid als blijkt dat de grond verkeerd is afgevoerd of verwerkt.
- > Bij veel opmenging kunnen we mogelijk spreken van **compost**.

Vanuit de **Meststoffenwet** is compost gedefinieerd als: *een product dat bestaat uit één of meer organische afvalstoffen die wel of niet met bodembestanddelen zijn gemengd en die door micro-organismen zijn afgebroken en omgezet tot een homogeen en zo stabiel eindproduct dat daarin alleen nog een langzame afbraak van humeuze verbindingen plaatsvindt en dat niet ook bestaat uit dierlijke meststoffen.*

Geïdentificeerde (milieu)risico's bij het toepassen van tarragrond

- > Geuroverlast. Rottende aardappelen kunnen een sterke geur veroorzaken wat overlast in de omgeving veroorzaakt.
- > Chemische verontreiniging
- > Tarragrond kan residuen van bestrijdingsmiddelen bevatten. Bij de toepassing kan dit leiden tot verontreiniging van de bodem of het grondwater, afhankelijk van de concentraties en lokale omstandigheden.
- > Nutriëntenbelasting. De aanwezigheid van niet verteerd organisch materiaal kan leiden tot eutrofiëring en organisch materiaal kan bij verdere verrotting/vertering zuurstof onttrekken van de nabijgelegen waterlichamen. Dit veroorzaakt negatieve ecologische gevolgen en

verzuring van de bodem.

Overige risico's zijn o.a.:

- > Verspreiden van ziekteverwekkers en plagen
- > Verspreiding van de aardappelziekte zoals Phytophthora, veroorzaakt door de schimmel Phytophthora infestans, naar andere teeltgebieden;
- > Toename van ongedierte.

Mogelijke oorzaken optreden risico's

- Risico's kunnen optreden indien:
 - het toelatingsonderzoek niet goed wordt uitgevoerd;
 - Partijkeuringen niet goed zijn uitgevoerd
 - als er sprake is van een wijziging in de samenstelling van de grond nadat het toelatingsonderzoek is uitgevoerd;
 - tarragrond wordt toegepast waarbij niet wordt voldaan aan de toepassingsvoorwaarden;
 - er nog teveel bodemvreemde materialen (zoals loof, buitenmaatse, afgekeurde aardappelen) in de grond zitten;
 - de grond onvoldoende milieuhygiënisch is onderzocht (o.a. op "nieuwe" bestrijdingsmiddelen).
 - Incidenten bij aardappeltelers (branden in de omgeving (asbest zonnepanelen)/oliemorsing etc worden niet worden gemeld bij de verwerker van de aardappels

Uitvoering/ Inspecties

VIJF VAN DE 10
BEDRIJVEN MET FEV
ZIJN BEZOCHT

3 GRONDBANKEN

MEERDERE
TOEPASSINGSLOCATIES
IN HET VELD

2 CIVIELE PROJECTEN
(GELUIDSWALLEN)

2 TOEPASSINGEN NOG
IN ONDERZOEK

INTERVIEWS MET OD'S
EN NVWA

Bevindingen bij de aardappelverwerkende bedrijven

9 van de 10 bedrijven werken met de FEV die is verleend onder de Rbk 2008.

Alle FEV zijn geldig verklaard tot 1 januari 2029 (Rbk 2022, inwerking 2024 +5 jaar)

De toelatingsonderzoeken zijn gedaan door verschillende certificerende instellingen

De FEV zijn verouderd, verwijzen nog naar artikel uit de Rbk 2008, zijn verschillen van layout en er ontbreekt informatie

9 van de 10 bedrijven heeft bij het toelatingsonderzoek gebruik gemaakt van partijkeuringen uit de branche)incl suikerbieten tarra

De voor de toelating gebruikte partijkeuringen zijn soms wel/soms niet onder erkenning uitgevoerd, soms indicatief

Analyses op verschillende stoffenpakketten

Een enkel bedrijf werkt nog met K waarden

Merendeel voert geen analyses uit op andere verontreinigende stoffen dan in het standaard pakket opgenomen

Kwaliteitssystemen en kwaliteitshandboeken zijn verouderd

verificatie monsternamen variërend van 2x per jaar onder erkenning tot indicatief 1x in 3 jaar. Op het standaard bodempakket incidenteel op PFAS. Geen OCB

Branche heeft geen/ onvoldoende zicht wat er met de grond gebeurt na afvoer.

Bij de bedrijven treffen we "schone" tarragrond en tarragrond met veel aardappelen en overig restmateriaal aan

De FEV zijn zeer fraudegevoelig, zijn door een ieder te dupliceren.

De kosten voor de afvoer variëren enorm, tussen de €7,- en €33,- per ton.

Inhoudelijk beoordeling FEV

- bij voortduring voldoet aan de milieulrygiënische eigenschappen, zoals gesteld in het Besluit bodemkwaliteit;
- voldoet aan de voorwaarden voor het gebruik van een fabrikant-eigenverklaring overeenkomstig de eisen gesteld in paragraaf 3.5 van de Regeling bodemkwaliteit;
- is vervaardigd volgens de procedures en werkinstructies, zoals vastgelegd in het kwaliteitssysteem van de producent.

In het RbK 2022 is onder artikel 5.64, eerste lid, onder b, als nieuwe eis opgenomen dat de FEV een **uniek nummer met een verwijzing naar de rapportage van het toelatingsonderzoek** heeft. Bij alle gecontroleerde FEV ontbreekt deze informatie.

In het RbK 2022 is onder artikel 5.64, eerste lid, onder 4, als nieuwe eis opgenomen dat de FEV de aard en de hoeveelheid **bodemvreemd materiaal** vermeld. Bij geen van de gecontroleerde FEV is deze informatie opgenomen.

In het RbK 2022 is onder artikel 5.64, eerste lid, onder f, als nieuwe eis opgenomen dat de FEV **ondertekend is met datum van ondertekening**. Slechts 1 van de 10 gecontroleerde FEV voldeed aan deze eis.

De eventuele **bijzondere voorwaarden (en beperkingen)** voor het gebruik van de Tarragrond (in de huidige Regeling art 5.64 lid 1 onder d, in de oude Regeling art 3.5.5. lid 1 onder d) vinden we slechts terug in 5 van de 10 beoordeelde FEV.

Vermelding dat de partij voor het toepassen op de landbodem is **ingedeeld in de kwaliteitsklasse 'landbouw/natuur'** ontbreekt bij de FEV die zijn uitgegeven onder de oude Regeling. Daar wordt alleen vermeld dat wordt voldaan aan de gestelde criteria in art 3.5.1. Aangezien geheel hoofdstuk 3 is geschreven voor bouwstoffen is dit zeer verwarrend voor de toezichthouders.

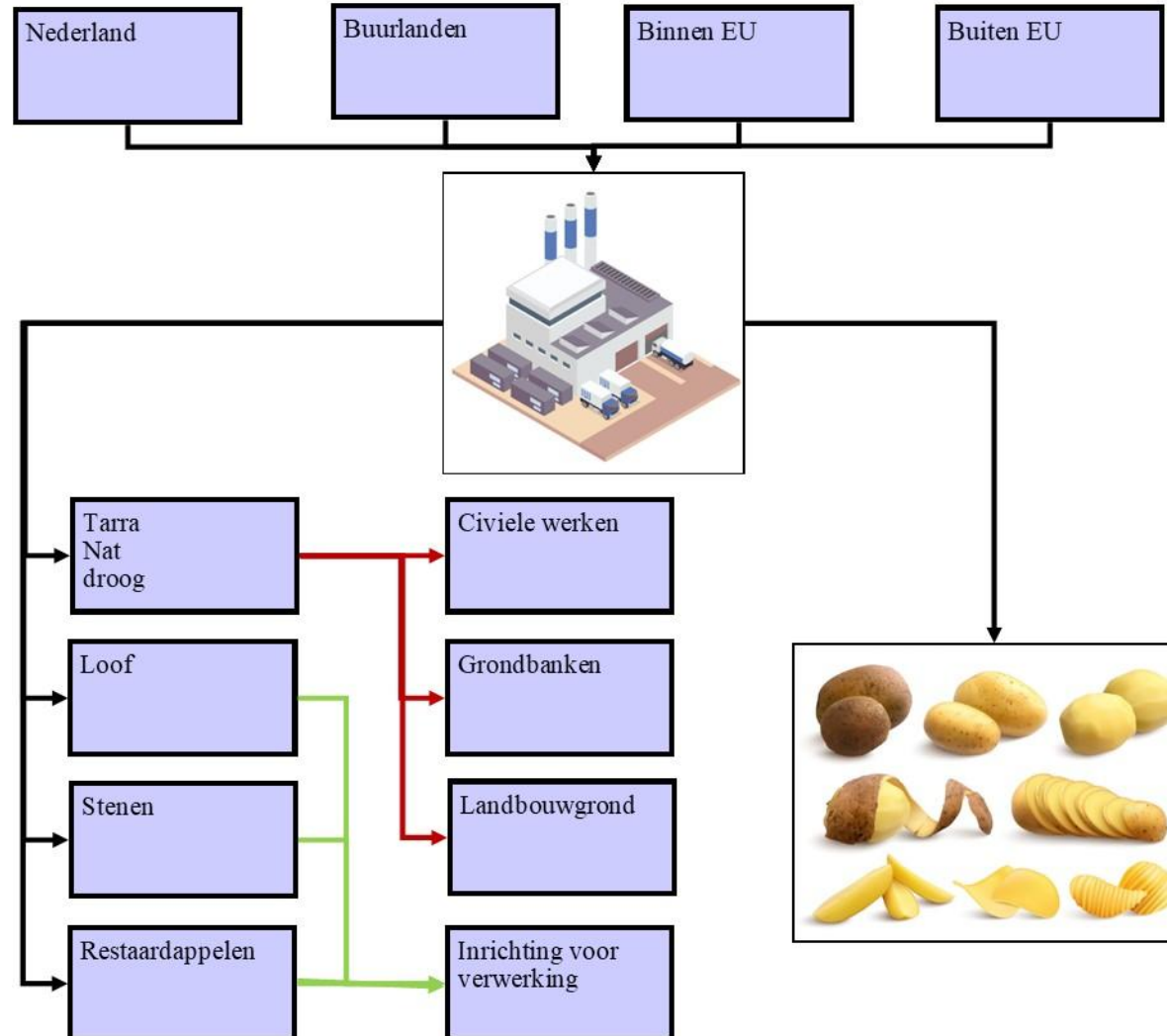

Uitgevoerde analyses 2021 -2024

- > Beoordeling 19 onderzoeken
- > De bijmengingen worden niet door elk onderzoeksbureau “eerlijk” gerapporteerd, de ervaring leert dat bij Tarra grond altijd bijmenging zichtbaar is.
- > De gemelde bijmengingen verschillen van minder dan 1% tot 35% aan bijmenging
- > De OCB's worden in de meeste gevallen niet meegenomen;
- > Bij 3 van de 6 wel onderzochte partijen op OCB's was er een overschrijding op een bestrijdingsmiddel, ondanks dat de OCB in de Rbk 2022 in de regel verboden zijn;
- > Twee partijen werden op basis van een bestrijdingsmiddel ingeschaald als klasse industrie
- > Pfas wordt standaard meegenomen

Toepassingsseisen hergebruik tarragrond

Eisen m.b.t. de toepassing

artikel 4.1280 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regelt het hergebruik van tarragrond.

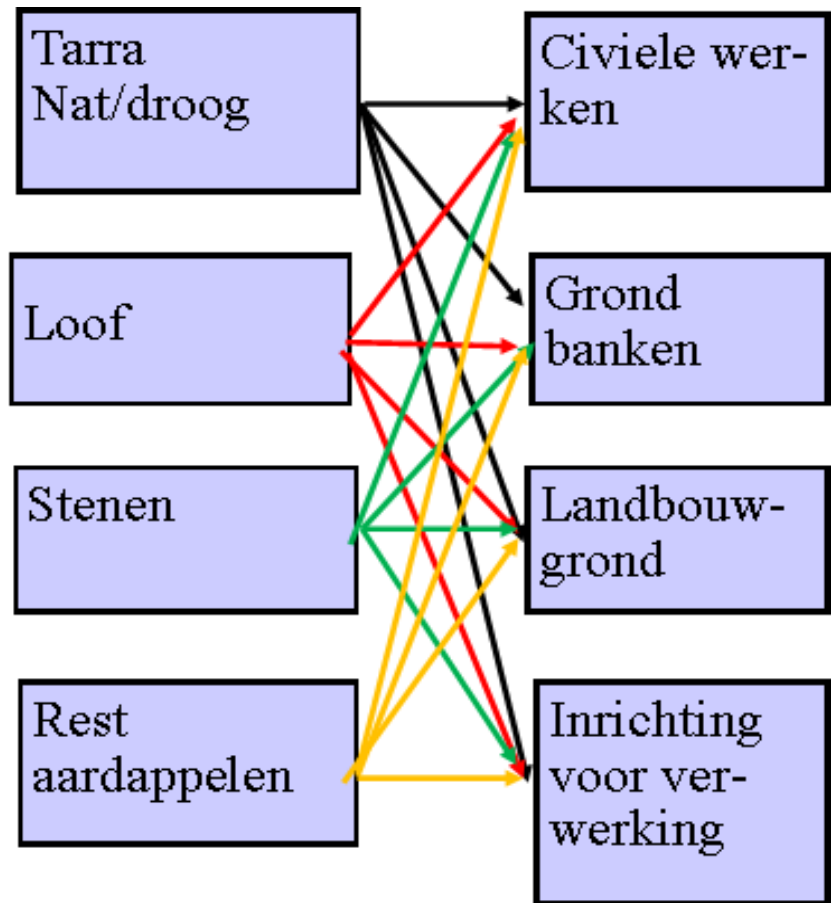
uitsluitend worden toegepast op landbouwgrond en boven het grondwaterpeil.

Toepassingen in een oppervlaktewaterlichaam of onder het maaiveld zijn niet toegestaan.

Afvoer en hergebruik in de praktijk....soms gaat het goed, soms niet

Inspectie grondbanken 9335 erkend

Bevindingen:

- tarragrond wordt ingenomen met Mv FEV als basis of
- tarragrond wordt opgebult met de FEV als basis, daarna 10.000 ton keuring
- we hebben "schone partijen aangetroffen maar ook partijen met grote hoeveelheden aardappelen/ loof/ stenen.
- bij 1 van de grondbanken wordt de tarragrond na zeven en keuren weer afgezet als "normale"grond zonder gebruiksbeperkingen.
- analyse op verschillende analysepakketten (A of D).
- geen verwijzing dat de rapportage geen Mvb betreft maar dat het grondbewijs van de grondbank de Mvb is en de rapportage als onderbouwing dient.
- 2 keuringen waaruit blijkt dat na herkeuringen de grond klasse Industrie is op heptachloorepoxide (afbraak product van pesticide Heptachlor, zeer toxisch).

(opmerking: FEV is onvoldoende voorinformatie zoals geëist in artikel 6.1.1 van protocol 9335-1)

Civiele werken

Branche legt contractueel vastgelegd dat toepassing plaats vindt in civiele werken, de praktijk is anders.

Veel tarragrond is bedoeld als kernmaterieel voor geluidswal.

Bevindingen:

- * Ligt soms jaren open bloot

- * Te nat om als kernmateriaal te dienen

- * Wordt soms op een later moment weer ontgraven en hergebruikt als "normale"grond

- * Toepassing in oppervlaktewater, uitspoeling

- * Geen schone stromen

- * Enorme stank door rottingsprocessen

Toepassingen op landbouwgronden

Direct naar toepassingslocatie

Via tussenopslag naar toepassingslocatie

Bevindingen:

- * Uitspoeling naar oppervlaktewater

- * Veel aardappelen, loof en stenen

- * Klachten stankoverlast

- * Grote zorgen bij omgevingsdiensten over niet te controleren/niet gemelde toepassingen

- * Toepassingen onder maaiveld

- * Bij herkeuring dimethylnaftaleen (niet genormeerd) en DDE, DDT boven de detectiegrens aangetroffen

- * Transportdocumenten niet op orde

Hebben we onze doelstellingen gehaald?

Inzicht krijgen in de markt van aardappelgrond die afgezet wordt met de FEV

Zeker, dankzij de medewerking van de bedrijven

Inzicht krijgen in de naleving van wet- en regelgeving

- a) Vaststellen of rekening wordt gehouden met niet-genormeerde stoffen en stoffen die niet in het standaard analysepakket zijn opgenomen (zoals bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen en PFAS).

Antwoord: Nee (wel Pfas), niet onderbouwd

- a) Voldoen de toelatingsonderzoeken bij de FEV aan de huidige eisen van het Bbk en de Rbk (2022)? **Antwoord: Nee**

- b) Controleren of wordt voldaan aan de toepassingsvoorwaarden.

Antwoord: Wordt niet voldaan

- a) Vaststellen of de toegepaste hoeveelheden corresponderen met de hoeveelheden in de milieuverklaring zoals deze door de leverancier is afgegeven.

Antwoord: Nog in onderzoek

Inschatting of er sprake is van (milieu)risico's bij partijen tarragrond die onder FEV op de markt worden gebracht.

Antwoord: Ja

Onze bevindingen nader uitgewerkt

Er wordt bij het merendeel van de bedrijven niet voldaan aan de Rbk 2022, men werkt nog onder de Rbk 2008

Onvoldoende borging van daadwerkelijke kwaliteit en veiligheid van de tarra grond.

Eenmalig beoordeeld door de CI. Daarbij worden partijkeuringen gebruikt van partijen grond uit de branche van niet vergelijkbare herkomstlocaties. Die partijkeuringen zijn mogelijk niet representatief

Er is geen toetsing door een CI of toezichhoudende instantie of er na het verkrijgen van de FEV ook gewerkt wordt conform dit systeem

De onduidelijkheid over het te hanteren stoffenpakket bij de analyse van tarragrond. Niet alle relevante stoffen en verontreinigingen die mogelijk aanwezig kunnen zijn worden systematisch geïdentificeerd en geanalyseerd. Risico's voor milieu- en gezondheid.

Optreden van risico's door teveel organisch materiaal in tarragrond

Een significant risico op de **verspreiding van aardappelziekten**, zoals **Phytophthora infestans**.

Verouderde Mv FEV bemoeilijken het houden van toezicht.

Afgifte van de tarragrond aan een BRL 9335 erkende groundbank geeft, zo blijkt, geen garantie op een juiste toepassing.

Handhaving /Interventies

- > Betrokken partijen:
- > - ILT
- > - DGWB
- > - RWS
- > - Branche
- > Doel: komen tot een passende Mvb
- > Uitkomsten project delen met de branche...bijeenkomst
- > Branche zelf aan het werk om tot een passende Mvb te komen
- > Branche heeft de eerste stappen gezet. ILT stuurt brief om er zorg voort te dragen dat er in de tussentijd zoveel als mogelijk conform Rbk 2022 wordt gewerkt.
- > Uitkomst "toekomstige Mvb tarra" delen met NVWA en OD's, evt aanpassingen nog mogelijk
- > LOD naar groundbank
- > Hercontroles uitvoeren bij 10 bedrijven

OD en Watschappen zijn ogen en oren in het veld

- Zien jullie verbetering in het veld...schone tarra, boven maaiveld?
- Zijn de gevoerde Mvb conform Rbk 2022?
- Doorgeven contactpersonen OD die we kunnen betrekken bij de uitkomst Mvb FEV

Vervolg Fase 2 FEV

- Niet-vormgegeven bouwstoffen, waaronder ook bomensubstraat en granulaat
- Alle signalen zijn welkom, stuur naar Angelique.kloots@ilent.nl

Vragen???

